

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 40/2508

พนักงานอัยการกรมอัยการโจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ นางเพ็ญ ราชเวชพิศาล ที่ 1 นายพิศาล ราชเวชพิศาล ที่ 2 ร้อยตรีวัจนกร ราชเวชพิศาล ที่ 3 โจทก์ นายถวิล ชาญเลขาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.วิ.อ. มาตรา 218

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 นั้นเมื่อกรณีเป็นการฉ้อโกงเอาหนังสือสัญญาไป ทรัพย์สินที่ผู้เสียหายสูญเสียไปก็คือหนังสือกู้ พนักงานอัยการคงเรียกคืนได้แต่ตัวหนังสือสัญญาเท่านั้น จะขอมาด้วยว่า ถ้าหากจำเลยส่งสัญญาไม่ได้ให้ใช้เงินอันเป็นหนี้ตามสัญญาแทนนั้น หาได้ไม่ เพราะไม่อาจกล่าวได้ว่าผู้เสียหายได้สูญเสียทรัพย์สินที่มีราคาตามหนี้ในสัญญา แม้หนังสือสัญญากู้สูญหายไปก็ยังฟ้องร้องเรียกหนี้กันได้มิใช่จะพลอยสูญเสียไปด้วยหนี้ตามสัญญากู้มีอย่างไร ผู้เสียหายชอบที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก เมื่อคำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีผลเป็นการพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นในส่วนอาญาที่ลงโทษจำเลยฐานฉ้อโกง หนังสือสัญญากู้คงพิพากษาแก้แต่เพียงว่า โจทก์จะขอเข้ามาในคดีนี้ว่า ถ้าจำเลยคืนสัญญากู้ไม่ได้ให้จำเลยใช้เงินแทนไม่ได้เพราะเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายจะต้องดำเนินเป็นคดีแพ่งขึ้นใหม่อีกสำนวนหนึ่ง เช่นนี้ จำเลยจะฎีกาข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้เงินหาได้ไม่ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 เพราะศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 5 ปี

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้กู้เงินผู้เสียหาย ฯลฯ เอาโฉนดที่ดิน 5 โฉนดมอบให้ผู้เสียหายยึดถือไว้เป็นประกัน ฯลฯ ต่อมาวันที่ 30 กันยายน 2498 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายว่าจะโอนโฉนดให้ผู้เสียหาย ฯลฯ แล้วเพทุบายขอรับโฉนดไปจากผู้เสียหายว่าจะเอาไปทำการโอนให้ตามข้อตกลงแต่จำเลยโอนให้เพียง 2 โฉนด ฯลฯ กับต่อมาวันที่ 3-4 ตุลาคม 2498 จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายว่า จำเลยได้โอนโฉนดให้เรียบร้อยแล้วรอแต่วันรับโฉนดเท่านั้นผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องยึดหนังสือสัญญากู้ไว้ ผู้เสียหายหลงเชื่อได้มอบหนังสือสัญญากู้ให้จำเลยไป ทั้งนี้ ตามวันเวลาดังกล่าว จำเลยมีเจตนาทุจริตหลอกลวงให้ส่งโฉนดและรับไปแล้วได้ฉ้อโกงเอาไว้ และมีเจตนาทุจริตคิดหลอกลวงให้ผู้เสียหายส่งหนังสือสัญญากู้ ฯลฯ ดังนี้ แม้ศาลอุทธรณ์ฟังว่าโฉนดที่โจทก์หาว่าจำเลยฉ้อโกงนั้นไม่ได้อยู่กับผู้เสียหาย ก็ยังอาจฟังว่าจำเลยหลอกลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าจำเลยได้ขอให้หอยะเบียนโฉนดโฉนดเหล่านั้นไปแล้ว ผู้เสียหายจึงคืนสัญญากู้ให้จำเลยไป เพราะเป็นคนละเหตุทั้งข้อหาว่าจำเลยฉ้อโกงโฉนดและข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้ต่างกรรมต่างวาระกัน แยกได้เป็น 2 กระทำ(ประชุมใหญ่ครั้งที่ 27/2507)(หมายเหตุ (1) จำเลยขอให้รับรองฎีกาข้อเท็จจริง แต่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นสั่งว่าศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขมาก ไม่ต้องห้ามจึงไม่รับรองให้และสั่งรับฎีกาจำเลยแต่ศาลฎีกาเห็นว่าเฉพาะฎีกาข้อเท็จจริงข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญากู้และข้อหาปลอมหนังสือต้องห้าม จึงไม่วินิจฉัยให้(2) ที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยเป็นผิดฐานปลอมหนังสือไว้ด้วยแต่ปรากฏว่าฎีกาจำเลยข้อนี้เป็นฎีกาข้อเท็จจริง ต้องห้ามจึงไม่ปรากฏข้อวินิจฉัยตามมติดังกล่าวในคำพิพากษา)โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกู้เงินนางเพ็ญผู้เสียหายหลายคราวมอบ

โฉนดที่ดินให้ยึดถือไว้เป็นประกัน จนครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนพฤษภาคม 2498 คิดเป็นเงิน 164,100 บาท จำเลยมอบโฉนดที่ 5696, 5644, 5649, 6923 และ 9780 ให้นางเพ็ญไว้ ต่อมาจำเลยได้หลอกลวงนางเพ็ญว่าจะโอนโฉนดทั้ง 5 ดังกล่าวให้ แล้วเพทุบายขอรับโฉนดทั้ง 5 ไป แต่จำเลยได้โอนให้เพียง 2 โฉนด คือโฉนดที่ 5696 และ 9780 ส่วนอีก 3 โฉนดนัดไปวันหลัง และจำเลยได้หลอกลวงนางเพ็ญว่า จำเลยได้โอนโฉนดให้เรียบร้อยแล้ว รอแต่วันรับโฉนดเท่านั้น นางเพ็ญไม่จำเป็นต้องยึดหนังสือสัญญาจำนวน 164,100 บาท ให้นางเพ็ญหลงเชื่อ ได้มอบหนังสือสัญญาให้จำเลยไป ทั้งนี้ โดยจำเลยมีเจตนาทุจริตหลอกลวงให้นางเพ็ญส่งโฉนด 3 ฉบับนั้นให้จำเลยรับไปแล้วจำเลยฉ้อโกงเอาไว้ และมีเจตนาทุจริตคิดหลอกลวงให้นางเพ็ญส่งหนังสือสัญญาดังกล่าว ซึ่งเมื่อคิดหักราคาที่ดิน 2 โฉนดที่ได้รับโอนแล้ว คงเหลือเงินตามสัญญา 110,899 บาท นอกจากนี้เมื่อจำเลยได้มาขอรับโฉนดเลขที่ 5696 และหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ร่วมที่ 2 และที่ 3 ซึ่งให้จำเลยไปทำการแบ่งแยกเป็นคลองไปแล้ว จำเลยยังอาจปลอมหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวทั้ง 2 ฉบับโดยเติมข้อความว่า "และโอนขาย" ลงไป แล้วใช้ให้นายแอ๊ดนำไปแสดงต่อเจ้าพนักงานหอทะเบียนที่ดิน ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 222, 223, 304 ให้จำเลยคืนโฉนด 3 โฉนด และสัญญาจ่ายเงินถ้าส่งสัญญาเงินไม่ได้ให้ใช้เงิน 110,899 บาท แก่ นางเพ็ญ จำเลยให้การปฏิเสธและว่าฟ้องเคลือบคลุมศาลอาญา (โดยศาลแขวงพระนครเหนือส่งสำนวนให้พิพากษา) ฟังว่าจำเลยเป็นลูกหนี้ นางเพ็ญตามสัญญา ได้หลอกลวงเอาโฉนด 3 โฉนดไปและหลอกลวงให้นางเพ็ญคืนสัญญาจริง และยังได้ปลอมใบมอบฉันทะ 2 ฉบับ โดยเติมข้อความดังโจทก์หาพิพากษาว่าจำเลยผิดฐานปลอมหนังสือและฉ้อโกงตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 222, 223 และ 304 รวม 2 กระทั่ง ลงโทษกระทำความผิดฐานปลอมหนังสือจำคุก 1 ปี 6 เดือน ให้จำเลยคืนโฉนด 5644, 5649 และ 6923 และสัญญาเงิน 1 ฉบับราคา 164,100 บาท ถ้าส่งไม่ได้ให้ใช้เงิน 110,899 บาท จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ฟังว่า จำเลยเป็นหนี้นางเพ็ญ 164,100 บาท และจำเลยได้ฉ้อโกงเอาสัญญาไป ส่วนโฉนดปรากฏว่าอยู่ที่หอทะเบียน จะฟังว่านางเพ็ญได้มอบให้จำเลยไปหรือจำเลยฉ้อโกงโฉนดไม่ได้ พิพากษาแก้ว่าให้จำเลยคืนสัญญาเงินฉบับต้นเงิน 164,100 บาท ส่วนนางเพ็ญจะมีสิทธิเรียกหนี้สินได้เท่าใด ให้นางเพ็ญฟ้องเป็นคดีแพ่งขึ้นใหม่ จำเลยไม่ต้องคืนโฉนดทั้ง 3 นอกนั้นยืนอัยการโจทก์กับนางเพ็ญโจทก์ร่วมและจำเลยฎีกาศาลฎีกาปรึกษาคดีแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 43 นั้น ได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่แล้วเห็นว่า เมื่อกรณีเป็นการฉ้อโกงเอาหนังสือสัญญาไป ทรัพย์สินที่ผู้เสียหายสูญเสียไปก็คือหนังสือสัญญา พนักงานอัยการคงเรียกคืนได้แต่ตัวหนังสือสัญญานั้นเท่านั้น จะขอมาด้วยว่า ถ้าหากจำเลยส่งสัญญาไม่ได้ ให้ใช้เงินอันเป็นหนี้ตามสัญญาแทนนั้นหาได้ไม่ แม้หนังสือสัญญาสูญหายไปก็ยังฟ้องร้องเรียกหนี้กันได้ มิใช่ว่าหนี้นั้นจะพลอยสูญไปด้วยหนี้ตามสัญญาถ้ามีอย่างไร ผู้เสียหายชอบที่จะฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก จึงไม่มีทางบังคับให้ตามที่โจทก์ขอในประเด็นเรื่องฉ้อโกงโฉนดตามฎีกาโจทก์นั้น คดียังฟังไม่ได้ว่าจำเลยได้หลอกลวงฉ้อโกงโฉนดเลขที่ 5644, 5649 และ 6923 ตามฎีกาจำเลย ศาลฎีกาวินิจฉัยประเด็นเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญาโดยที่ประชุมใหญ่แล้ว เห็นว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีผลเป็นการพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ให้ลงโทษฐานฉ้อโกงหนังสือสัญญา เพราะศาลอุทธรณ์มิได้แก้ไขเกี่ยวกับโทษหรือความผิดของจำเลยในเรื่องนี้ ประการใดคงพิพากษาแก้แต่เพียงว่า โจทก์จะขอเข้ามาในคดีนี้ว่าถ้าจำเลยคืนสัญญาไม่ได้ให้จำเลยใช้เงินแทนนั้นไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องที่นางเพ็ญจะต้องดำเนินเป็นคดีแพ่งขึ้นใหม่อีกสำนวนหนึ่ง ฉะนั้น จำเลยจะฎีกาขอเท็จจริงในปัญหาเรื่องฉ้อโกงหนังสือสัญญาเงินหาได้ไม่ ฟ้องห้ามตาม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 เพราะศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตาม ศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 5 ปีสำหรับปัญหาที่จำเลยอ้างว่าศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริง นอกฟ้องนอกสำนวนนั้น ศาลฎีกาเห็นว่าฟ้องโจทก์มีประเด็นดั่งที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมา และ ศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานในสำนวนแล้ว นอกจากนี้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเห็นว่าแม้ศาลอุทธรณ์ฟังว่าโฉนดที่โจทก์หาว่าจำเลยฉ้อโกงไม่ได้อยู่ที่นางเพ็ญ ก็ยังอาจฟังได้ว่า จำเลย หลอกลวงให้นางเพ็ญหลงเชื่อว่าจำเลยได้ขอให้จดทะเบียนฯ ทำการโอนโฉนดเหล่านั้นให้นางเพ็ญ แล้ว นางเพ็ญจึงคืนสัญญาให้จำเลยไป เพราะเป็นคนละเหตุ ทั้งข้อหาว่าจำเลยฉ้อโกงโฉนดและ ข้อหาฉ้อโกงหนังสือสัญญา ก็เป็นเรื่องต่างกรรมต่างวาระกันแยกได้ 2 กระทั่ง ไม่มีเหตุที่จะอ้างว่า ศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงนอกสำนวนเหตุอื่นที่จำเลยยกขึ้นฎีกาในประเด็นฉ้อโกงสัญญา ก็ เป็นการคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง จำเลยฎีกาได้ในความผิดฐานปลอม หนังสือมอบฉันทะ จำเลยฎีกาว่าพยานโจทก์แตกต่างกัน ควรฟังตามที่จำเลยนำสืบ มิฉะนั้น ก็ควร ฟังตามคำพยานโจทก์ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นเรื่องยกยอกลายมือ จะลงโทษฐาน ปลอมหนังสือไม่ได้ดังนี้ เป็นการเถียงข้อเท็จจริง ต้องห้ามฎีกาเช่นเดียวกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพบย เลขยานนท์ · สัญญา ธรรมศักดิ์ · สวัสดิ์ พานิชอัตรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/40/2508>